

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
6 november 2024

Onze referentie
5893768

Bijlage(n)
3

nota

Verlenging Commissie Evaluatie puntentoekenning
gesubsidieerde rechtsbijstand II (Van der Meer II)

Bijlage(n)

1. Wijzigingsbesluit Commissie Evaluatie puntentoekenning gesubsidieerde rechtsbijstand II
2. Tussenbericht van Commissie Evaluatie puntentoekenning gesubsidieerde rechtsbijstand II d.d. 1 november 2024
3. Brief aan Tweede Kamer in verband met het uitstel van het advies commissie-Van der Meer II

1. Aanleiding

De Commissie Evaluatie puntentoekenning gesubsidieerde rechtsbijstand II (commissie-Van der Meer II) is op 9 februari 2024, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2024, ingesteld. Het instellingsbesluit bepaalt dat de commissie uiterlijk op 31 december 2024 haar advies uitbrengt. Omdat twee deelonderzoeken¹, die essentieel zijn voor de advisering, langer duren dan verwacht, loopt de oplevering van het advies van de commissie vertraging op. Het advies wordt nu eind februari 2025 verwacht. De voorzitter van de commissie-Van der Meer II heeft daarom verzocht de instellingsduur van de commissie te verlengen.² Zonder verlenging zal het advies niet uitgebracht kunnen worden.

Met het wijzigingsbesluit wordt de instellingsduur van de commissie gewijzigd naar uiterlijk 1 april 2025. Daarbij is rekening gehouden met enige speling voor het geval dat oplevering van het rapport eind februari onverhoopt niet lukt (en daardoor weer een nieuw wijzigingsbesluit nodig is). In artikel 4, derde lid van het eerste instellingsbesluit is overigens opgenomen dat de commissie vier weken nadat het eindverslag is uitgebracht wordt opgeheven. Deze bepaling blijft van kracht, dus als de commissie eind februari het rapport oplevert, wordt de commissie 4 weken hierna opgeheven.

2. Kernpunten

- Het advies van de Commissie-Van der Meer II loopt vertraging op omdat twee deelonderzoeken langer duren dan verwacht.

¹ Ter ondersteuning van haar adviezen laat de commissie (via het WODC) een tijdbestedingsonderzoek uitvoeren door onderzoeksinstituut Cebeon beleidsadviseurend onderzoek BV. te Amsterdam. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar het verdienvermogen van een sociaal advocatenkantoor door het Kenniscentrum Stelsel Gesubsidieerde Rechtsbijstand.

² Zie bijlage 2.

- Het advies van de Commissie-Van der Meer II wordt eind februari 2025 verwacht.
- De instellingsduur wordt gewijzigd naar 1 april 2025. Daarbij is rekening gehouden met onverhoopte uitloop bij de oplevering van het advies.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

3. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het wijzigingsbesluit waarmee de instellingsduur van de Commissie-Van der Meer II wordt gewijzigd naar 1 april 2025.

Datum
6 november 2024

Onze referentie
5893768

4. Toelichting

Commissie-Van der Meer II

Het uitgangspunt van het forfaitaire stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand is dat een rechtsbijstandverlener (zoals sociaal advocaten en mediators) gemiddeld genomen voor één uur werk één forfaitair punt krijgt vergoed. In de afgelopen jaren klinkt vanuit de beroepsgroep en de politiek herhaaldelijk de roep om de vergoedingen in het stelsel te herijken. Gelet op het tijdsverloop is het aannemelijk dat er sinds de vorige herijking (gebaseerd op onderzoek uit 2016/2017) veranderingen in de tijdsbesteding zijn opgetreden en de vergoedingen op onderdelen niet meer bij de tijd zijn. Om die reden heeft de Minister voor Rechtsbescherming afgelopen jaar besloten een herijkingscommissie in te stellen. Begin 2024 is vervolgens de commissie-Van der Meer II ingesteld.

De commissie zal op onafhankelijke wijze adviseren over de actualisatie van het aantal toe te kennen punten per zaaksoort voor alle rechtsgebieden in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. De bestaande systematiek van forfaitaire vergoedingen is daarbij een randvoorwaarde. De commissie zal ook in beeld brengen of met een bruto omzet van een volledige gesubsidieerde praktijk een netto jaarinkomen op het niveau van salarisschaal 12, trede 10 CAO Rijk kan worden behaald. Indien nodig zal de commissie een voorstel doen hoe dit inkomensniveau alsnog kan worden bereikt. Dit referentie-inkomen volgt uit eerdere onafhankelijke adviesrapporten, die door het kabinet zijn overgenomen en sindsdien uitgangspunt van beleid zijn.

Van belang is dat de commissie slechts een onafhankelijk advies zal geven over de puntentoekenning in het stelsel. Daadwerkelijke wijziging van vergoedingen zal pas plaatsvinden nadat hierover politieke besluitvorming heeft plaatsgevonden, waarbij ook voorzien dient te worden in de benodigde financiële middelen.

4.1. Politieke context

Vanuit de politiek en de advocatuur is herhaaldelijk een oproep gedaan om een nieuwe herijking van de vergoedingen uit te laten voeren. De instelling van deze herijkingscommissie aangekondigd en nader toegelicht in de negende, tiende en elfde voortgangsrapportages stelselvernieuwing rechtsbijstand.³

4.2. Financiële overwegingen

De kosten voor de commissie zijn geraamd op € 300.000,- en worden gedekt uit het budget van het programma stelselvernieuwing rechtsbijstand. De verlenging van de instellingsduur van de commissie-Van der Meer II zal binnen het ter beschikking gestelde bedrag blijven.

³ Respectievelijk: Kamerstukken II 2022-2023, 31753, nr. 270; Kamerstukken II 2023-2024, 31753, nr. 286; Kamerstukken II 2023-2024, 31753, nr. 288.

4.3. Afstemming

De inhoud van deze nota is afgestemd met Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

Niet van toepassing.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Datum
6 november 2024

Onze referentie
5893768